

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan het algemeen bestuur van
Het Utrechts Archief
Hamburgerstraat 28
3512 NS UTRECHT

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

E.G. Scholten-Aalbers

T 06-55267961
e.g.aalbers@minocw.nl

Onze referentie

16712602

Datum 27 september 2019
Betreft Stand van zaken nieuwe samenwerkingsvorm tussen Rijk en
decentrale overheden voor de archieffunctie

Geacht bestuur,

Op 23 september jongstleden heeft u met mij gesproken over de toekomst van de Regionaal Historische Centra (RHC's). Tijdens dat gesprek bent u nader geïnformeerd over het voornemen van de minister om de samenwerking rondom de archieffunctie tussen het Rijk en de verschillende decentrale overheden anders vorm te geven. Ik heb u toegezegd dat ik u ook schriftelijk zal informeren over de stand van zaken, en doe dat in deze brief.

Het uitgangspunt is dat de archiefcollecties van de RHC's zoveel mogelijk als geheel toegankelijk blijven voor het publiek. Samenwerking tussen overheden is en blijft daarbij van belang. De nieuwe samenwerking moet de RHC's de ruimte geven om zich door te ontwikkelen. Het Rijk wil daarom terugtreden uit de regelingen. De grenzen van de ministeriële verantwoordelijkheid zouden namelijk te ver worden opgerekt als binnen de huidige regelingen, met deelname van het Rijk, het dienstenaanbod aan niet-deelnemers te veel wordt uitgebreid.

De analoge rijksarchieven die nu in de provinciehoofdsteden bij de RHC's worden beheerd, kunnen daar wat het ministerie betreft blijven. Er moet een nieuwe juridische basis worden gevonden om te zorgen dat dit kan. In nauw overleg met de directeurs van de RHC's en met juridisch ondersteuning worden op dit moment de verschillende mogelijkheden onderzocht. Voor het einde van dit jaar wil ik hier meer duidelijkheid over kunnen geven. Indien nodig zal voor de toekomstige samenwerking een grondslag worden opgenomen in de Archiefwet. De uitgangspunten voor de nieuwe samenwerking zijn:

- De provinciale (analoge) rijksarchieven die nu bij de RHC's worden beheerd, bewaard en beschikbaar gesteld, blijven bij de RHC's.
- Hiervoor blijven de middelen beschikbaar die op dit moment daarvoor beschikbaar zijn. Het betreft dus geen bezuiniging.

Een tweede belangrijk element van de huidige en toekomstige samenwerking betreft het duurzaam beheer en de toegankelijkheid van digitaal archief. Afgelopen jaren heeft het Rijk veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van het e-depot bij het Nationaal Archief. Ook de deelnemers en andere overheden die het RHC als archiefbewaarplaats hebben aangewezen kunnen gebruik maken van het

e-depot. De ontwikkelingen op het gebied van digitaal archiveren gaan snel en vragen bij alle zorgdragers om flinke inspanningen. De rapporten van de inspectie voor overheidsinformatie en erfgoed bewijzen dat het in elk geval voor de rijksoverheid nog een flinke uitdaging is. En ook de VNG benadrukt bij haar leden het belang om kennis en voorzieningen op te bouwen. Er zijn tegelijkertijd bestuurlijke en juridische grenzen aan de diensten die het Nationaal Archief via RHC's aan andere overheden kan aanbieden. Het ministerie van OCW start daarom een onderzoek naar de manier waarop in de toekomst een brede en gelijkwaardige samenwerking rond het e-depot gestalte kan krijgen. Ook gemeenten, provincies en waterschappen die nu nog niet bezig zijn met de omslag naar digitaal archiveren hebben daar belang bij. Bij dit onderzoek zullen dan naast de RHC's, bestuurlijke partners binnen de gemeenschappelijke regelingen en het Nationaal Archief ook de koepels nauw betrokken worden. Dit onderzoek zal medio volgend jaar gereed zijn.

De bovengenoemde onderzoeken zijn er op gericht om de samenwerking binnen en met de RHC's te kunnen voortzetten, zonder dat het voor het Rijk noodzakelijk is om als deelnemer in de gemeenschappelijke regelingen te blijven. Voor dit traject nemen we de tijd die nodig is. De verwachting is dat het uittreden van het Rijk niet voor 2024 zal plaatsvinden.

In de brief van 15 juni 2018 heeft de minister aangegeven dat hij sterke RHC's in de regio belangrijk vindt en heeft hij u opgeroepen om u als RHC te versterken. Ik begrijp dat u duidelijkheid nodig heeft, om in uw regio gesprekken te voeren over nieuwe samenwerkingen. Ik hoop dat ik met deze brief inzicht heb kunnen geven over het proces en de uitgangspunten voor het vervolg. In het voorjaar van 2020 zal ik u opnieuw informeren.

Met vriendelijke groet,

de directeur-generaal Cultuur en Media,

Barbera Wolfensberger